

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited and the license is stated.

Bokrecension

SoTL i praktiken: Insikter för reflektion och pedagogisk utveckling

*Ann-Sofi Rehnstam-Holm, Eric Chen, Daniel Einarson,
Karin Höijer och Christel Persson, Fakulteten för Naturvetenskap,
Högskolan Kristianstad*

Inom den högskolepedagogiska diskursen och forskningen är framför allt akademiskt lärarskap, Scholarship of Teaching and Learning (SoTL) den idag rådande normen. SoTL innebär att undersöka och reflektera över sin egen undervisningspraktik samt att dela pedagogiska erfarenheter inom högre utbildning. Det omfattar forskning och reflektion kring undervisningsmetoder, lärande och effektiva pedagogiska strategier, med målet att förbättra undervisningens kvalitet och främja studenternas lärande.

Inom vår grupp, som består av excellenta och meriterade lärare vid naturvetenskapliga fakulteten, bestämde vi oss för att ha en läsecirkel om SoTL för att bättre förstå och förmedla detta förhållningssätt till våra kollegor. Valet föll på boken *SoTL in action – illuminating critical moments of practice* (Chick, 2018). Boken är en antologi med olika författare för varje kapitel. Texten i kapitlen är lättlästa, relativt korta och resonerande samt spänner över ett brett fält, från områdets framväxt, syfte och problem till konkreta tips och råd. I denna recension vill vi särskilt lyfta fram de kapitel i boken som vi tyckte var extra intressanta och lärorika. Vi upplever dock att alla universitetslärare skulle ha nytta av att läsa hela boken.

Boken första kapitel, av Gary Pool, beskriver hur idéer till forskningsprojekt inom SoTL ofta har sitt ursprung i intuitiva observationer, det vill säga hur vi som lärare känner inför, och hur vi relaterar till, vår undervisning. För att forska kring detta menar Pool att vi måste vara nyfikna, reflektera, ställa bra frågor och sedan använda rätt metoder för att kunna besvara frågorna.

I kapitel fyra undersöker Kimberly Grant förhållandet mellan SoTL och utbildningsvetenskap. Hon menar att dessa områden har olika perspektiv och arbetssätt: SoTL har fokus mot reflekterande, praktikdrivna frågeställningar medan utbildningsvetenskap har ett bredare, mer teoribyggande forskningssätt. Därtill påpekar hon att det ofta förekommer ansträngda förhållanden och rivalitet mellan disciplinerna. Författaren varnar för ytterligare konflikter om områdena isolerar sig från varandra i stället för att samarbeta. Det finns dock gemensamma områden där båda forskningsdisciplinerna kan utvecklas positivt. På så sätt skulle SoTL kunna få en djupare teoretisk bas, samtidigt som utbildningsvetenskap skulle kunna få en tydligare förankring i praktisk undervisning. Kapitlet ger en inblick och förståelse för varför det finns ett spänt förhållande mellan dessa discipliner, något som inte alltid är självklart för dem med en bakgrund i ett annat vetenskapsområde när de ger sig in i SoTL.

I kapitel fem utforskar Carol Berenson vikten av att förstå olika forskningstraditioner och deras underliggande antaganden. Hon belyser kontrasten mellan positivism och konstruktivism. Positivistiska metoder fokuserar ofta på att samla in data för statistiska analyser, medan konstruktivistiska metoder betonar subjektivitet och kvalitativa analyser. I kapitlet diskuteras forskarens roll och hur vetenskap kan vara både värderingsfri och värdebunden, vilket påverkar forskningsetik och vetenskapens natur. Båda forskningstraditionerna har sina styrkor och svagheter och valet av metod beror både på hur forskningsfrågan är ställd och inom vilken ämnesdisciplin studien genomförs. Deduktiv forskning testar exempelvis befintliga teorier, medan induktiv forskning utvecklar nya teorier baserat på observationer. Berensons insikter är särskilt relevanta för tvärvetenskapliga projekt där valet av metod är avgörande för att besvara forskningsfrågor på ett meningsfullt sätt.

Robin Mueller skriver i **kapitel sex** om hur man kan gå till väga för att skapa en konstruktiv länkning mellan syftet med en SoTL-undersökning och de metoder man använder. Det är lätt att utgå från de metoder man är bekant med när man vill göra en undersökning, men i stället bör syftet avgöra vilken/vilka metod(er) som är mest lämplig(a). I författarens modell består syftet av tre olika delar: ämne, frågor och betydelse. I kapitlet går hon igenom dessa olika delar och hur de påverkas av externa faktorer, såsom ämneskunskaper, personlig erfarenhet och undervisning- och lärandekontext. Genom att aktivt arbeta för att skapa överensstämmelse mellan en undersöknings syfte och metod(er) skapas nyfikenhet, skriver Mueller, och ibland även metodologiskt nytänkande, vilket i sin tur skapar starkare undersökningar.

Författaren till **kapitel åtta**, Trent Maurer, har i sin roll som ”peer reviewer” återkommande sett att SoTL-forskares studier inte bidrar till en meningsfull förändring av lärandesituationer, ofta på grund av oprecisa studier och frågeställningar. Kapitlet belyser därför innehåll och struktur på frågeställningar så att dessa kan användas för att samla in meningsfull data. Författaren lyfter inledningsvis fram att undersökningar kan genomföras med öppna kvalitativa frågeställningar som *Vad hjälpte dig att tillägna dig materialet på kursen?*, och slutna mer kvantitativa frågeställningar, som *På en skala, hur mycket lärde du dig av lärandemomentet?*. Ett förslag som ges är att börja med en öppen frågeställning, för att sedan följa upp med att klargöra eventuella missförstånd, samt avslutningsvis följa upp med en sluten frågeställning. Vidare visar författaren hur frågeställningar kan kategoriseras enligt Hutchings typologi (Elon University, 2024). Kapitlet är intressant som hjälp till att inta ett strukturerat förhållningssätt inför frågeställningar, vilket är bidragande till meningsfull SoTL-baserad forskning.

Vi har kort beskrivit några utvalda kapitel i boken, men vi kan varmt rekommendera boken i sin helhet. Varför inte som en läsecirkel mellan kollegor?

Referenser

- Chick, N.L. (red.) (2018). *SoTL in action: illuminating critical moments of practice*. (First edition.) Stylus Publishing.
- Elon University (2024). *Asking Inquiry Questions*. Center for Engaged Learning, Elon University.
<https://www.centerforengagedlearning.org/studying-engaged-learning/asking-inquiry-questions/>